

Observatoriul este de două ori în săptămână, miercuri și sâmbătă.

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 an întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dăru la casa cu 1 fl. mai mult pe an; — trimis cu poșta în lăuntrul monarhiei pe 1 an întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinătate pe 1 an 10 fl. s'au 22 franci, pe 6 luni 5 fl. s'au 11 franci; — numerul singuratic se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politic, national-economic și literar.

Orl-ce inserate,

se platesc pe serie s'au linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a și a treia câte 6 cr. v. a. și prestă aceea 30 cr. de timbru la tesaurul public. Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile poștei statului, adresate de a dreptulu la Redactiunea Diariului Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 29.

Sibiu, 11/23 Aprile 1879.

Anulu II.

Atentatul în press'a magiara.

Din 100 de diare magiare politice vei afla celu pucinu $\frac{1}{2}$ de acelea, care 'si descopere bucuria pe facia pentru atentatul dela St. Petersburg din 2/14 Aprile; mai multe se folosescu de ocaziune spre a injurá pe natiunea russésca, pe Russi'a și dinasti'a ei, poftindu-le tóte relele din lume și destramarea imperiului în multime de principate mici („Hon“ Nr. 92, „Magyar ország“ 108, „Közvélemény“ etc. etc. etc.) Aci nu mai e vorba de legea pressei, care în Ungari'a propriu disa pare că nici nu ar existe; nici la legea umanitatiei și bunei cuviintie nu mai reflecta acesti fanatici. Noi inse amu asteptá, cá celu pucinu diarele cele mai citite din capital'a B.-Pesta se reflecte la ceea ce le dictéda chiaru și lor propriulu interesu, cá se nu se demasce cu atáta inprudencia și inpucentia, cochetandu cu regicidiulu și cu toti asasinii din lume. Acesti ómeni orbiti de turbat'a patima a resbunarei nu vedu, cá atentatele în secolulu nostru s'au prefacutu în bóla epidemica, care nicidecum nu se mai marginesce la capetele încoronate, ci se intinde mereu, la ministrii, generali și consiliari, pâna candu veti ajunge voi insi-ve, cá se nu mai fiti siguri de cocierii, de argatii, de bucatarii și bucataresele vóstre. Credeti voi cá acei fanatici sau indraciti, carii n'au nici-unu respectu de viati'a regiloru și a imperatorulu, se voru gená cátu mai pucinu se ve stinge lumin'a vietiei vóstre? Au nu vedeti voi ce predicati? Bellum omnium contra omnes.

Press'a fanatica crede, sau mai bine, se preface a crede, cá caus'a celoru trei atentate comisse asupra imperatorulu Alexandru II, adeca celu din 4/16 Aprile 1866 prin studentele Vladimiru Caracassoff în St. Petersburg, celu din 6 Iuniu 1867 comisu la Parisu de polonulu Beresovsky și celu de acum, ar fi se caute numai în despotismulu ce domina în Russi'a. Las' cá Europ'a intréga cunoște pe Alexandru II de omu bunu și blandu dela natura; dara apoi acestu monarchu mai alesu dela 1860 încóce a introdusu în imperiulu seu multime de reforme liberali și a desfiintiatu iobagi'a fóra voi'a aristocratiei, tocma cum se intemplase la noi în anul 1848 totu fara voi'a aristocratiei. Atunci chiaru famosulu capu revolucionariu russescu Herzen, amiculu lui Kossuth, a scrisu lui Ale-

xandru II aplicandu'i cuventele imperatorulu Iulianu apostatulu: Ai invinsu Galilee! Dara press'a magiara a remasu greu datóre cu respunsu limpede și categoricu la multime de atentate câte s'au comissu, unele cu successu, cele mai multe fóra acela, de ani 50 încóce pe teritoriulu Europei, asupra suveraniloru și altoru mari barbati de statu. Noi ceremu respunsu numai la unele.

Comitele Ioanu Ant. Capodistrius, eminentele barbatu de statu (n. 1776), fu injunghiatu și inpuscatu totuodata de Constantinu Mavromichalis și de fitu-seu Georgie în 9 Oct. 1831 în usi'a bisericeii S. Spiridonu dela Nauplia. Grecii l'au alesu, totu grecii l'au și asasinatu. Pentru ce?

Regele Ludovicu Filipu, alesu de natiunea franceza în 1830, trecuse pâna la fug'a sa din 1848 prin vreo siese atentate, în cátu se minuná lumea, cum a potutu se scape de tóte.

Bietulu comite Pellegrino Rossi, renumitu professoru de drepturi și mai tardiu ministru, fu injunghiatu cá din chiaru-seninu în 15 Nov. 1848 în momentul candu urcá scarile palatulu „la Cancelleria“, spre a deschide camer'a deputatorulu statulu bisericescu și a incerca o inpaćuire între partide. Pentru ce?

Blandoculu rege Fridericu Vilhelmu alu Prussiei, fu atacatu în 1844 de cátra unu fanaticu anume Tschech și în 1850 de unulu Sefeloge.

Popa Marius se rapedise în 1852 asupra reginei Isabella, cá se o ucida.

Orsini în 1858 pe Napoleonu III, alesu de natiune cu $4\frac{1}{2}$ milióne voturi.

Studentulu Oscar Becker pe regele Prussiei Vilhelm.

Éca de câteva luni încóce scárnavulu Hödel și Nobiling asupra imperatorulu Vilhelmu, care a inaltiatu Germani'a și natiunea germana la unu rangu, de care abia visá poetii lor. Spurcatulu Moncasi sari asupra tenerulu rege Alfonsu alu Spaniei (de ani 22), cá se'lu omóre, éca asia, cá din distractiune; și puturosulu bucatariu Passanante asupra nobilelu Humbert, rege alu Italiei, carele dice cá si tata-seu: Daca me voiti de rege; daca nu, se fiti sanetosi, cá eu nu am lipsa nici de coróna spinósa, nici de tronu asediatu pe baionete și pe tunuri; mancati-ve list'a civila.

Se venimu și mai pe aprópe.

Ministru presidente Barbu Catargiu pentru

ce a fostu inpuscatu în 1862 dio'a mare, esindu din siedinti'a camerei, de cátra unu asasinu unguru, platitu grosu?

Si ce a fostu petard'a aruncata și sparta în Dec. 1877 la palatulu ministrulu presidente Tisza?

Barbarulu atentatu comisu asupra mitropolitulu Dionisie dela Adrianopole în 6/18 Febr. a. c. insemna neasemenatu mai multu, decâtu se merite a fi trecut cu vederea. Perulu și barb'a smulse, vestmintele rupte, de femeile infuriate asupr'a lui, batutu și implutu de sange, trasu din locuinti'a sa pe strade, numai unu generalu russescu ilu scapá de mórte sigura, în momentele din urma.

Totu asia mórtea tragica a bravulu generalu otomanu Mehemed Ali, macelatu în modulu celu mai selbaticu de cátra arnauti, și celelalte asasinatate din Constantinopole, trebuie se fia memorate și de cátra noi; cá-ce cine mai este astadi siguru de viati'a sa în Turci'a cáta a mai remasu? Cersitorii.

Si în fine, press'a magiara se'si copere faci'a de câte-ori scrie despre vreunu atentatu, se cugete bine la dio'a négra și nefasta din 18 Februaru 1853 și se taca.

Regicidiulu e tatalu homicidiulu generale. Nimeni nu mai e siguru de viati'a; numai asasinii poltroni se sciú și pitulá, cá a sta la lupta drépta, le lipsesce orice curagiu.

Despre Nihilismu altadata pe largu.

Atitudinea nóstra fatia cu magiarisarea scóleloru poporali-elementarie!

(Urmare.)

Stámu în fati'a douoru probleme opuse, un'a a nóstra, cealalta a contrariiloru nostri. Noi, prin intrevenirea capiloru conducatori ai clerulu și poporulu nostru în representatiunea asternuta la preinaltulu tronu alu Maiestatei Sale și prin protestele solemne ale diaristiceii nóstre, din capulu loculu amu dechiaratu, dechiarámu și acum susu si tare: cá acésta lege proiectata, privita din punctu de vedere loialu, moralu, spiritualu, fisicu și pedagogicu, este absolutu nepracticabila și nefericita; ér csecutarea ei prin mesuri fortiate va avea cele mai neplacute consecintie pentru interesele vitali ale patriei și va conturbá bun'a intielegere,

Foisiór'a „Observatoriului“.

Domnisiór'a Esopu.

Novela de: Charles Deslys.

Traducere de: Dimitrie Petrescu.

(Urmare.)

III.

În anul urmatoriu pe o frumoasă și dulce diminétiá de tómná, tenerulu marquisu se preamblá prin parculu castelului de Vallombreuse.

De odata printre frundisulu déjà raritu alu unui arborelu laturasiu, întrevédu lucindú duoí mari ochi negri, curiosi și spariosi, cá ai unui animalu selbaticu.

Facú o misicáre spre a pune mân'a pe pusc'a pe care o ducea unu servitoru ce mergea la spatele seu.

Unu tipatu se ridicá din maracini, unu tipatu de copilu, apoi, mai în acelasiu tempu, unu hobotu de rísu.

— Cine e acolo? întreba Vallombreuse.

Si fiindu-ca nimeni nu'i respundea inca, dete repede în laturu ramurile frundisulu.

O fetitia érá acolo, nelinistita și gat'a pe fuga, cá o tenera caprióra de paduri.

— Cine esti tu? întreba elu.

— He! he! . . . fin'a dtale . . . buna diminéti'a, nasiule . . . serv'a dtale.

O apucase de braciú; o tragé spre elu; o privea cu o úimire crescénda.

În adeveru, acésta fetitia érá o prea curiósa natura. Vre-o duosprediece ani aprópe; déjà inalta, fórté slaba, disgraciósa și párlita de sóre cá o tígana. Catu pentru obradiulu ei, nisce trasuri nehotaríte inca; nisce dinti de o albétiá stralucitóre; o frunte angusta acoperita de unu abundantu peru rebelu cretiu, de unu fru-

mosu castaniu nuantiatu de siuvitie rosii. Dara ceea ce se observá mai cu séma la densa, — si adeverulu vorbindu, nu se potea observá de catu acésta, — erau ochii ei, nisce ochi fórté negri, fórté ardiatori, nisce ochi asia de mari, în catu pareau ca occupa trei párti din obradiu.

Cu acei ochi stranii, ea devorá pe marquisulu; i zimbea inca, de si totu spariata pucinu, dara incantata preste mesura de acésta intalnire.

— Astfelu, o întrebá elu, esci fét'a lui Esopu?

— Dá nasiule.

— Si te numesci?

— Apoi, Bernardin'a, negresitu! de órece m'ai botediatu dta; nu te chiama pe dta din botediu, Bernard?

— Asia e, murmurá elu.

— Oh! strigá ea, nu isi mai aduce aminte!

— Ba nu, copil'a mea, dar' tu me credi prea uitucu?

— De! nu me uitasei de totu pe mine, fin'a dtale? . . .

— Nici de cum, si proba e, ca în totu deauna la anulu nou . . .

— Da, da, sciú; dedeai tatalu meu cinci frumosi ludovici de auru pentru mine. Oh! ii pastrediu destulu de bine, fii pe pace! . . . dar' asiú fi preferitu se te vediu si se te inbracisiediu . . . Ce vrei! nasiulu! . . . se inbracisadia . . .

Dreptu ori ce respunsu, o ridicá de la pamentu si'i dete cate o sarutare pe fia care obradiu.

— Vedi asia! strigá ea; ah! catu me simtiu de multiumita!

Si doue mari lacrimi lucira în marii ei ochi stralucitori cá doui carbuni aprinsi. Érá în adeveru incantatóre asia. Bernard de Vallombreuse nu se potu aperá de o óre-care emotiune.

— Aide, dise elu, vino cu mine; éta ór'a dejunului, vomu dejuná împreuna.

Cu dta nasiule, în sal'a cea mare a castelului?

— Hei! negresitu! vino dara.

Peste pucinu tempu, fin'a si nasiulu se puneau la mésa unulu în fati'a celuilaltu, si convorbirea reincepea între densii, intima și familiara, cá si cum s'ar fi cunoscutu de diece ani.

La mésa, Bernardin'a érá urita, avea chiar semne, o infatisiare care pareá cá'i va asigurá imperati'a ceruriloru. Dar', insufletindu-se, devenea aprópe frumusica; scanteiá de spontaneitate, originalitate, inteligentia.

— Dar' bine, de ce te ascunsesi în acelu frundisú cá unu spiritu din ferii? dise în fine marquisulu.

— De ce? cá se te vediu.

— Sciai dar' ca aveamu se trecu pe acolo?

— Apoi, nu treci în tóte dilele, ba chiaru' la aceeasi óra? . . . Asteptámu . . . cá si eri, alaltaeri si 'n tóte dilele de candu ai venit.

Si de ce nu te aratai?

— Nu indrasneamu. Dar' te priviamu catu poteam . . . si acésta imi ajungea pâna se capetu ceva mai multu.

— Asia dar', tu me iubesci Bernardino?

— Cum, dar' acésta nu e datori'a mea? Sangele, se face elu vre odata apa? Te iubescu cum tatalu meu te iubescu, cum mosiulu meu iubea pe tatalu dtale si asia mai incolo, încependu de candu sunt marquisi de Vallombreuse pe pamentu.

Tenerulu gentilomu se puse pe ganduri.

— Adeveratu se fia? murmurá elu, Esopu me iubescu?

— Te indoiai? striga fetic'a; dar' elu nu are o cugetare, o picatura de sange, o suflare care se nu fia a dtale si pentru dta; m'a crescutu, repetandu 'mi în fia care di, ca totu ceea ce facea dlu marquisu, érá frumosu, bunu, mare. De aceea eram eu asia de curiósa se te cunoscu, nasiule, si eata-me fórté mandra acum ca te amu inbratiosiatu.

— Se te mai sarutu dar' inca odata, fina!

Unu strigatu de mirare și de bucuria se audi de odata din spre usia.

Esopu intrase.

Lipsindu de cu diminétiá, fusese surprinsu, far' de veste incantatu de tabloulu ce se infaciosiá priviriloru sale,

pace si linisce dintre diferitele nationalitati concuitorie in acésta patria comuna.

In momentul inbucuratoriului si mangaietoriului, candu aceea reprezentatiune, respective protestare a noastră erá pe aci se intempine óresicum primire parintésca la preinaltulu locu, unde priminduse cu cuvinte molcomitorie: „cà se va luá in deliberatiune matora“, atunci acésta a sagetatusi mai vulneratoriu suflitele càtranite si ànimile impetrite ale nervosilor auctori de lege, adversari ai nostri; cà-cu a loru problema séu mai respicatu parola este: cà legea de magiarisare introducènduse deocamdata in scóle, mai incolé apoi si in bisericile nòstre, este salutaria si vitala pentru interesele patriei si ale integritatii statului; cà ea nici-decum nu alterèdia drepturile de limba si confessiune ale nationalitatiloru nemagiare, si asia este de mare folosu, este practicabila si executabila.

Tòte incercarile de apropiere, capacitare si clarificare remasera ignorate; indesiertu li s'a spusu compatriotiloru nostri in diferite cercuri mai largi si mai anguste, sinceru si francu: „Nu vedeti voi, cum sunt constelatiunile din afara, critice si amenintiatórie pentru voi si pentru noi; nu recunósceti voi ca noi ardemu inpreuna cu voi pe unu carbune, care la aparintia este stinsu, dar ne va frige pàna la osu!“

Li-am mai disu: „De ce amblati voi tocmai acuma, in dilele nacasuriloru nòstre generali, se aduceti legi de acestea violente de magiarisarea nationalitatiloru, candu trebuie se recunósceti voi inse-ve, cà acésta silire va fi numai spre stricarea vòstra si a nòstra. Ce mai amblati cu de acestea legi? Au nu voi sunteti domnii situatiunei, nu v'ati creatu dejá legi destulu de favorabile pentru omnipotenti'a vòstra si destulu de drastice pentru umilirea si inpilarea nòstra, buna óra legea de nationalitati, de egala indreptatire, carea dupa litera s'ar parea salutaria, dar pre carea in realitate o interpretatisi exerciatu — cum ve vine mai bine la socotéla!“ Care romanu séu nemagiaru póte ocupá astadi in acésta patria comuna vre-una functiune publica sau administrativa, judetiala ori finantiala, fara, se nu fia invetiatu prin scólele medie si alte institute superióre limb'a magiara, intocmai cum si voi si noi amu trebuitu se invetiamu si s'o scimu bine in vorbire si scriere pe cea germana sub „sistemulu absolutismului austriacu?“

Acetea si multe de tòte li-amu pusu noi loru in vedere, rogandu'i cà se se lase de asemene secaturi. Ei inse altcum cugeta, adeca asia: „Recunóscemu tòte càte le sustieneti voi; voimu se ne infratimu cu voi frati de o sòrte politica; dar tocmai pentru aceea scopulu nostru este, cà pre voi pre toti se ve contopimu intr'o natiune mare si

poternica inpunetória. Nu ne atingemu de famili'a, biseric'a si religiunea vòstra, poteti vorbi in casa cu ai vostri si in biserica ve poteti rugá lui D-dieu in limb'a vòstra materna neconturbati; dar' cà omenii nostri adusi din partile curatu magiare si pusi de diregatori printre voi romani, nemti si slavi, se nu fia siliti a se torturá cu invetiarea limbei vòstre, nepotendu'si-o insusi cu anii, trebuie se silimu generatiunea tinera a vòstra, cà ea inca in scólele elementarie se invetie cà frageda si se-si insusiésca limb'a magiara a statului.“

Èca problem'a, scopulu si tendenti'a legii de magiarisare, destulu de invederata. Viitoriulu celu mai de aprópe ne va aretá, care dintre aceste dóue probleme se voru deslegá mai cu succesu, a nòstra, cà legea va fi nepractica si neexecutabila, séu din contra a loru?!

Ei, contopitorii nostri, ce e dreptu, tocmai sub presiunea constelatiuniloru esterne politice, candu adeca erá se se desbata tractatulu de Berlinu in dieta (sic!) „ca printr'unu farmecu“ au triumfatu cu proiectulu loru de lege, de órece tocmai inca in momente de sperantie mangaietórie pentru drépt'a si sant'a nòstra causa si chiaru cu o di mai inainte, candu metropolitulu nostru Mironu tinu memorabilulu discursu in delegatiunea ungara, laudandu si spriginindu érasu politic'a esterna a Comitelui Andrásy, tocmai atunci nervosulu Trefort cu satelitti ne frapara cu presentarea acelu proiectu incuviintiatu prealabilmente la preinaltulu locu; ei cernura acelu proiectu prin sit'a désa a comisiunei regnicolare si — precum atinseramu mai susu, adi mane ilu voru si scóte coptu gat'a, cà se ne tractédie cu elu; apoi se ne insemnamu bine, ca: indata ce ei voru aflá, cà in praca si realitate acésta lege octroatória va intimpiná obstacule prognosticate de noi, si sòrtea ei va fi in fapta cea indigetata in memorandumu episcopateloru nòstre, atunci ér se voru mai opinti la o modificare si mai restringetória, precum o discutá comisiunea regnicolare in motivarea raportului seu. Ne voru sili se vorbimu si cu ai nostri in casa, in familii, si se ne rogamu si lui D-dieu in biserica „numai magiariesce“, adeca in limb'a statului!

Dintre tòte restrictiunile acestei legi, mai grave si cumplitu lovitórie sunt pentru noi si in genere pentru bietii invetiatori ai nostri: mesurile indicate in §. 3, prin care se octroiédia: cà toti invetiatorii dela scólele poporali-elementare in restimpu de 4 ani dela promulgarea si intrarea in viétia a legii se-si insusiésca cunoscinti'a perfecta a limbei magiare, conformu recerintiei; éra studiulu obligatu alu aceleia pàna atunci successive (fokozatosan), adeca treptatu, negresitu se fia si introdusu (§. 4)

Asupra acestei circumstantie ne permitemu a atrage atentiunea cea mai incordata a autoritariloru nòstre eclesiastice si scolastice, cu atátu mai virtosu, cà-cu precum toti prea bine o scimu, atátu invetia-

— Ei si! . . . miseri'a e pentru nobletia unu felu de fontana a lui Jouvencé: e bine cà din candu in candu marile familii se se mai inmóie intr'ensa.

— Domnule marquisu . . . domnule marquisu . . .

— Ei! destulu . . . La revedere Bernardino. Nu te voiu mai uitá acum. Incede-te in nasiulu teu fetica.

In necazulu acestei promisiuni si alu acestei mare amicitie, Vallombreuse, pe care unu capriciu ilu duse chiar' in acea séra departe de castelu, perdú pentru a dou'a óra amintirea finei sale.

Duoi ani mai tardiu, castelulu trebui se se vendia. Cateva remasitie, póte ca s'ar mai fi potutu scapá. Revolutiunea din 1848 eclatá!

Marquisulu fu cu totulu ruinatu.

— Bravo? strigá elu; eata momentulu de a reincepe istori'a Vallombreusiloru.

Si fara nici o parere de reu, decisu si veselu se inrolá in gard'a mobila. (Va urmá.)

Diverse.

— (O anecdota istorica.) Candu bravulu rege alu Poloniei Joanu Sobiesky plecase cu armat'a sa, pentru cà se eliberèdie capital'a austriaca, ce erá asediata de catra turci, avea o cavaleria bine ecuipata si bine inbracata, dar' infanteri'a sa si cu deosebire unu regimentu avea inbracaminte asia de sdramtiósa, ca principele Lubomirsky ilu consilia, cà din respectu pentru natiunea polona, se ilu lase a trece Dunarea numai in capu de nópte. Sobiesky inse respunde: „Asia precum ii vedeti, ei sunt neinvigibili; pentru-ca ei au juratu, de a se inbracá numai in monturile turcesci.“ Aceste cuvinte ale regelui se respandira cu intiel'a fulgerului prin colónele poloniloru si entusiasmaru atatu de multu pe regimentulu de care fusese vorba, in catu in lupt'a urmatóre facú adeverate minuni de bravura si eroismu.

torii de scóle, càtu si professorii nostri dela institutele confessionali — cu rari exceptiuni — nu sciu vorbi nici scrie magiariesce; cum voru poté dar aceia se-o invetie supletoriu asia, cà se fia in stare a satisfacere recerintiloru legii si se se póta sustine si mai departe cà atari in posturile loru, adeca se nu-si pierda pana si asia destulu de amarita?! Cu greu se va potea implini acésta, cà-cu precum este de torturatoriulu pentru unu baietielu in etate de 6—10 ani a invetiá o limba straina, cu atátu mai greu i cade unu invetiatoriulu, omu dejá inaintatu in etate, se invetie de sila bucurosu ceea-ce n'a potutu in copilaria sa.

(Va urmá.)

Transilvani'a.

— Sibiu. (Sinodulu archidiecepsanu.) Conformu dispositiuniloru din Statutulu organicu, sinodulu archidiecepsanu gr. or. s'a intr'unitu in domineca trecuta. Deschiderea s'a facutu prin Escel. sa archiepiscopulu si mitropolitulu Mironu Romanulu, cu formalitatile indatinat. Pàna acuma sinodulu s'au ocupatu cu verificarea deputatiloru sinodali, cu esmiterea unei comisiuni pentru compunerea unei adrese de felicitare, ce are a se transmite la Maiestatea Sa pentru diu'a serbarei nuntiei de argintu.

Miseriile omenesci.

Renumitulu polonu Otto Hausner, acum deputatu in senatulu imperiale austriacu, lucra la unu opu, pre càtu de greu in executare, pre atátu de instructivu si folositoriu. Cu istori'a in mana si cu mii de cifre statistice comparate unele cu altele, dn. Hausner arata, cà de si omenimea in cursulu miloru de ani facú progresse in asia numit'a civilisatiune, in moralitate inse ea recade fórte desu, in càtu este prea anevoia a trage bilance drépta intre moralitate si coruptiune. Crimele càte nu se mai commitu in modu brutale, barbaru si cruntu, se comitu inse cu rafinamentu diavolescu, in càtu stai in cumpene candu vrei se scii, daca in dilele nòstre pieru mai multi ómeni de veninulu limbei, de mórte morale, decátu prin feru si plumbu.

Dn. Hausner voise mai deunadi se tina in clubulu poloniloru din Vien'a o conferentia publica din materiile adunate in cartea sa, si anume se comunice auditoriului seu precuventarea cartiei sale, care este scrisa in stilu classicu; polit'a i se nu 'lu suferí, dara i s'a permisu cà se o publice prin diarie. Intre alte informatiuni de mare pretu dn. Hausner afla, cà chiaru in acésta epoca a nòstra atátu de laudata pentru „humanitatea“ ei, in anii de pace generale, pe teritoriulu Europei pieru in fiacare anu de mórte violenta si silnica, sinucidere, omoru etc., in terminu midulocú cate 14.800 de persóne!

Din acelea casuri de mórte violenta se vinu pe 80 de milióne locuitori ai Rusiei 5000.

In Itali'a cu 27 milióne . . . 3000.

In Austri'a (Cislaitani'a) cu 21 mil. 794.

In Ungari'a et part. adn. cu 15 m. 1480.

In Germani'a cu 38 mil. . . . 1000.

In Franci'a cu 36 mil. . . . 700.

In Britani'a mare cu 26 mil. . . . 600.

In Olandi'a 37.

Pe alte staturu mai mici casurile de mórte violenta vinu in proportiune relative favorabile.

Din tòte 14.800 casuri de mórte violenta, 4500 sunt asassinate, omoruri precugetate, planuite, éra nu de prima furia. Si vai, din tòte acelea asassinate 730 se vinu pe monarchi'a austro-unguresca, éra din acestia majoritatea este ungrésca. Din 730 asassini la càte 340 pe anu le ese sententi'a de mórte, inse numai càte 50 sunt executati prin glontiu si cei mai multi in furci. Asia dara Ungari'a in punctulu acesta se afla in cod'a toturor staturiloru europene, cu exceptiune póte numai de Itali'a inferiore, unde asassinatulu este inradecinat de multu seculu, prin traditiune continua dela sicarii Romei antice. De altumentrea cifrele citate acilea se potu ilustrá si amplificá fórte bine din datele statistice adunate de pre la tribunale. In totu casulu este unu mare blastemu pe orice tíera, unde viati'a omenésca nu e pretiuita mai multu decátu a paseriloru de casa. In Ungari'a de càtiva ani incóce cadu multi usurari, mai alesu evrei, victima resbunarei ungresci. Asia de es. in érn'a ce trecu mai fusera omoriti alti trei usurari intr'unu singuru comitat. ale Sacerdotiu. Dilele trecute traseru ca poci'a era fãcuta de unu lui Emanuel Engel din

Bernardin'a pe genunchii, in bratiile marquisului de Vallombreuse!

— Ah! gangani elu, cu o voce stinsa, ah! d-le marquisu, prea multa onóre . . . si fericire!

— Pe cari nu le meriti de locu betranu sceleratu! reluá cu veselie Vallombreuse. Audi! se'mi ascundia o fina asia de interesanta, atunci candu, datori'a mea, placerea mea ar fi fostu se me ocupu de densa! . . . pentru ca in fine sunt nasiulu ei, adeca unu alu douilea tata; nu e asia Bernardino?

— Mai e vorba! respunde ea.

De aceea dise elu, voiescu se reparu tempulu perdutu. Ean' se vedemu. Mai antaiu inbracamintea. Mi-o vei destiarani chiar' de mane. Voiescu se fia inbracata cá o domnisióra, si se aiba totudeauna bani, cà se dea seraciloru.

— In numele dtale nasiule. Si vomu avea mare grija de a le spune se se róge bunului Ddieu pentru dtá.

Esopu nu erá in stare se scóta unu cuventu. Emotiunea ilu inecá.

Vallombreuse urma:

— Catu pentru educatiune o vei asiediá maine la Sacré-Coeur. Nu'mi respunde ca e prea scumpu; eu platescu . . . in virtutea dreptului meu de nasiu. Bernardin'a primesce; nu e asia fina?

Esopu isi recastigase in fine graiulu.

— Domnule marquisu, striga elu, esti in adeveru prea bunu! Dar' adu'ti aminte de starea demna de planu a finantelor dtale . . . nu'ti mai remane de catu acestu castelu. S'apoi si acesta! Dejá creditorii d-tale ilu amenintia, si tocmai pentru a vi-ilu pastrá, catu se va potea mai multu tempu, aduceamu nisce charthii, o inpoternicire. . .

— Adú, intrerupse Vallombreuse, adú se semnediu.

— Cum! fara a te uita macar'?

— La ce ar folosi? Nici odata nu me injosescu a ceti masgaliturile ce murdarescu charthia timbrata. Daca acésta nu e spre folosulu meu, atatu mai reu pentru tine mie, pucinu imi pasa.

— Dar' te vei ruiná domnule

nefericit'a lui nevasta care si remase mórta. Totu in acelu tinutu ámblara si dupa viati'a unui advocatu, despre care lumea crede ca jóca pe man'a usurariloru si cá inprumuta debitoriloru girulu seu la cambii pentru honorarie enorme.

Romania.

Bucuresci, 8/20 Aprile. Agitatiunile electorali pentru adunarea constituanta, sau mai bine, numai de revisiune, s'au inceputu si se continua cu pasiune; fiacare partida politica s'a organizatu. In capitala s'au alesu comitetele centrali, care 'si intindu ramificatiunea lor prin tier'a intréga, pana la celu din urma cátnu (satuletu). Spiritele se irita cu atátu mai multu, cu cátu s'au stracuratu sciri din afara (póte prea exagerate), cá aliánti'a israelita universale dela Parisu ar fi datu milióne la dispusitiunea filialeloru si a celorulalti agenti ai sei, cá se cumpere tóte sufletele câte s'aru induplecá la térgu, precum au facutu si in Ungari'a la 1867/8. Nimicu nu se va alege din tóte incordatiunile aliántiei israelite, natiunea romana nu va esi din ceea ce scie ea. Nu mai sunt dilele lui Michailu Sturdza de pre la a. 1835. Chiaru evreii locuitori mai vechi ai tierci, se oppunu din respoteri la emanciparea politica nebunésca in massa, precum s'a intemplatu in vecinatate. Situatiunea este din cele mai incordate, si nu este nici-o mirare, daca s'au luat de pre acuma si óresicare mesuri militare; cá ci mai alesu in Moldova invasiunarea trece ori-ce mesura.

— Cá de doi ani incóce M. M. Ll. Domnulu si Dómna raru sunt fóra ospeti ilustrii din case suverane. Pe timpulu campaniei imperatulu Russiei cu fiii si cu nepotii sei, Don Carlos din Spani'a si a. Dela inchiáierea pazei visitele de amici augusti se inmultiescu. Mai de curendu abia plecá principele de Waldeck, vení principele clironomu alu Svediei si Norvegiei. Din urmatóriele sciri luate dupa „Monitorulu ofic.“, se póte cunosce cu cáta placere au petrecutu óspetii straini chiaru si S. S. Pasci in capital'a Romaniei.

— La 31 Martie, in sambata pascaloru, la órie 12 nóptea, M. S. R. Domnulu inpreuna cu A. S. R. Principele Mostenitoru alu Svediei si Norvegiei, inositu de cas'a civila si militara, persónele din suit'a A. S. S. principelui regalú cu escorta obicuinuta, a mersu spre a asistá la Santa Inviere, ce, cu solemnitatea traditionala, s'a celebratu in biseric'a Santei Mitropolii.

Indispositia M. S. R. Dómnei a inpedecat'o de a asistá la acésta ceremonie la care a fostu fatia A. S. S. princes'a Paulina de Waldeck, incongiurata de dómnele curtiei si de E. S. baronu de Hadeln, marsialulu curtiei A. S. S. principele Domnitoru de Waldeck si Pirmont.

Serviciulu divinú a fostu oficiatu de I. P. S. S. Mitropolitulu Primatu, asistatu de inaltulu cleru. Candu inaltu-Prea-Santia-Sa a pronuntiatu cuvintele: „Christosu a inviatu“, chorulu a intonatu unu imnu si o salva de 101 tunuri anuntia capitalei Santa Inviere a Domnului.

Apoi a inceputu leturgia si A. S. R. domulu a luat in mana santa Cruce, inaintea careia s'au inchinatu toti asistentii.

Conformu traditiei stramosesci, s'a scrisu evangelia Santului Ioanu, care a fostu semnata de A. S. R. D-lu si investita cu sigiliulu Statului.

Maria Sa Regala, la esirea din biseric'a, a trecut inpreuna cu A. S. Regala principele Mostenitoru alu Svediei si Norvegiei, inaintea frontului trupelor, adresandu-le obicuinuta urare: „Christos a inviatu“, la care ele au respunsu prin entusiaste aclamatii.

Dupa acésta A. S. R. Domnulu a binevoitu a intr' uni la Palatu, in sal'a Tronului, la dejunu, tóte notabilitatile ce au fostu fatia la serviciulu divinú.

M. S. R. Domnulu, conformu vechiului obiceiú, a ciocnitú oua rosii cu persónele presente.

— La 2 Aprile, in luna Pascaloru, M. S. R. D-lu cu M. S. R. Dómna, A. S. S. principele Mostenitoru alu Svediei si Norvegiei si A. S. S. princes'a Paulina de Waldeck, a mersu, la orele 10 si jumetate diminétia, de a asistatu la serviciulu divinú ce s'a celebratu in santa biseric'a Dómna-Balasia.

La intrarea in biseric'a, Altetiele Loru au fostu intemperate de d-nii administratori ai asediamentelor Brancovenesci.

Dupa terminarea santei leturgii, Altetiele Loru s'au dusu la spitalulu Brancovenescu unde au fostu primite de corpulu medicalu alu acestui stabilimentu.

— M. S. R. Domnulu cu A. S. R. Principele Mostenitoru alu Svediei si Norvegiei, Marti, 3 Aprile curentu, au asistatu, in gradina Cismegiu, la parad'a guardelorú garnisónei.

M. S. R. Domnulu a primitu raporturile fa carui siefu de corpu in parte, si trecendu apoi in revista si presintandu A. S. R. principelui Regalu alu Svediei si Norvegiei pe toti d-nii oficiari din garnisóna, Altetiele Loru Regale au bine-voitu a se intretine cu cea mai mare parte din D-loru.

Din Russi'a.

In nóptea de 1 Aprile a fostu afisiata pe stradele Petersburgului urmatórea proclamatiune:

„Domnului Alesandru Nicolaieviciu!

„Scrisorile consiliatóre si amenintatóre, precum si sentintiele, pe care noi, reprezentantii neveduti ai poporului rusescu, apesatu intr'unu modu sangerosu, le amu tramisu diferitiloru sustinetori ai despoticele sistemú gubernamentalú care domnesce acuma in Russi'a, cadu cu preferintia in dominiulu lucrariloru nóstre preparatóre si de aceea nu aparí, pentru momentu, nici d-ta nici membrii familiei d-tale cátsu de pucinu amenintati de organele nóstre esecutive. Mai antaiu de tóte, voimu se curatimu pe reprezentantii cei mai de josu ai despotismului, se eliberamu poporulu de tiranii administrativi, carii ilu arunca nevinovatu in inchisori, si acolo ilu pedepescu fara mila, lasandu-lu se móra de fóme si de sete si apoi fara multa vorba ilu ducú la inchisóre, séu in minele din regiunile polare. Ne amu stabilitu cá judecatori; vomu indeplini fara nici o crutiare functiunea nóstra si nu vomu lasá neintrebuintiatu nici unu midiulocu care ne ar potea duce la inaltulu nostru scopu. Prin focu si prin feru vomu nimici speci'a cea infernala a sangerosului despotismu. Gádiloru le striga victimele lorú: Morituri te salutant... Si déca d-ta, Alesandru Nicolaieviciu, nu voiesci se asculti vocea nóstra consiliatóre, spre a pune unu capetu tiraniei, apoi iti declaramu, ca in cele din urma se va simti lipsa de tirani, cari se voiesca a iti mai servi cá organe esecutive ale regimului d-tale. Si déca nu voiesci se asculti vocea nóstra, atunci asculta celu pucinu pe aceea a reprezentantiloru legali ai poporului: vocea adunariloru provinciale, care nu ceru de cátu numai nisce legi mai liberale.“

„In cele din urma unde va duce acestu sistemú pe Russi'a? Lumea civilisata isi ride de noi si ne despretuesce, ne néga pana si demnitatea de ómeni. Materialmente Russi'a intréga este ruinata. Marile si nesecatele nóstre resurse sunt aprópe desecate. Modulu de administrare in Russi'a a devenitu unu sistemú de nimicire in tóta poterea cuventului. Armat'a d-tale de cinovnici nu este altu ceva, de cátu o cruda si nesatiósa banda de talhari. Justiti'a inspira ura dreptatii. Gubernatorii, politianii si generalii d-tale sunt nisce adevérati satrapi, demni de unu Xerxes séu de unu Dariu. Ori in ce parte isi arunca cineva privirile, nu vede de cátu ignorant'a inparechiata cu crudimea, desfrenat'a dorintia de rissipa inpreunata cu nesatiulu de a suge poporulu. Numai militarismulu se bucura din partea d-tale de o ingrijire si o favóre parintésca. Cugeta, Alesandre Nicolaieviciu, unde voru duce si unde trebuie se duca tóte acestea. Mergi directu spre peire, si de aceea voimu se'ti crutiamu viati'a.“

Comitetulu Esecutivu.“

Asia vorbira revolutionarii ruseseci, imperatului Alesandru in prediu'a atentatului. Eata acuma si respunsulu pe care'lu da despotismulu si reactiunea. In diu'a de 17 Aprile imperatulu publica urmatoriulu ucasu:

„Evenimentele din urma probara, ca esista o banda de criminali, cari de si nu sunt numerosi, sunt inse obstinati si au de scopu se submedie statulu.“ Ucasulu amintesce apoi despre atentatele mai recente, comise asupra functionariloru mai inalti, precum si despre celu comisú asupra imperatului. Aceste crime au provocatu mesuri esceptionale provisorie, pentru cá se faca posibila pedepsirea esemplara a celoru culpabili si a investii pe functionarii gubernului cu drepturi particulare necesarie pentru mantinerea ordinii. Ucasulu infintiadia gubernatori generali provisorii, carora le sunt subordonate autoritatile administrative civile, locale in acelasu gradu, in care sunt supuse in tempu de resbelu supremului comandantu alu armatei gubernamentalului, candu este proclamata starea de asediú; mai departe i sunt supuse tóte institutiele de invetiamentu de orice resortu.

Gubernatorulu generalu este autorisatu a supune pe tóte persónele civile din localitatile concredite lui, tribunalului de resbelu.

Gubernatoriloru generali li se dau urmatórele autorisatiumi:

a) a departá pe cale administrativa orice persóne din localitatile respective, in casu candu domiciliarea lorú acolo s'ar aflá ca este stricatiósa;

b) a pune la inchisóre, dupa imediat'a opiniune persónala, pe ori care persóna fara distinctiune, candu va aflá acésta de lipsa;

c) a suspendá diarie si publicatiuni pentru unu tempu anumitu séu pentru totu deauna, déca tendenti'a lorú ar pareá periculósa;

d) in generalu a luá astfelu de mesuri, care voru fi considerate de neaparatu de lipsa pentru mantinerea ordinii.

Acestea sunt in liniamente generale mesurile re-actionarie, luate de catra gubernulu autocratú in contra nihilistiloru, cari nu va mai trece multu tempu si voru fi numiti partid'a democrática si liberala din Russi'a.

Sciri diverse.

— (Invitare) pentru p. t. dd. si familii, la petrecerea ce se va tiené de catra Reuniunea Sodaliloru romani din Sibiu inpreunata cu productiune si declamatiuni de chorulu Reuniunei Sodal. romani, pe langa concursulu orchestrei capelei militare c. reg. a. reg. 31 de infanterie. Petrecerea se va tiené in sal'a dela „Imperatulu Romaniloru“ Sambata sér'a la 8 óre in 14/26 Aprile 1879.

Sibiu, in 8/20 Aprile 1879.

Comitetulu Reuniunei.

— Program'a la petrecerea Reuniunei Sodaliloru romani din Sibiu, ce se va tiené Sambata in 14/26 Apr. 1879 este: 1. Marsiu nationalu „Destéptate Romane“, esecutatu de music'a militara. 2. „Suvenirile Junetiei, Romantia“, de J. Brateanu, compusa in choru de Karl Frühling. 3. „Suvenir du Carnaval de Bucarest“, Quadrille de Flechtenmacher, esecutatu de music'a militara. 4. „Pastorii si Plugarii“, Poesie de Alessandri, declamata de sodalulu Josifu Simoneti. 5. „Ouverture Nationale Moldovana“, de Flechtenmacher, esecutata de music'a militara. 6. „Calca Romane plinu de mandria“, Marsiu compusu in choru de Karl Frühling. 7. „Hor'a et Lugosian'a“, de Wiest, esecutata de music'a militara. 8. „Nu esti iubitu“, poesia de Alessandri si Christopolu, cantata solo de maestrulu Vas. Petrutiu. 9. „Marsiulu lui Mihaiu Vitézulu“, de Wist, esecutatu de music'a militara. 10. „Quartett“ Dubort, compusu in choru de Karl Frühling, esecutatu de chorulu sodaliloru. 11. „Victori'a Quadrille“ de Pába, esecutatu de music'a militara. 12. „Unde sunt Heroii“, Marsiu de Georgescu, compusu in choru de Karl Frühling, esecutatu de chorulu sodaliloru. 13. „Padi'a Dunarei“, Marsiu triumfalú, de Ed. et Hübsch, esecutatu de music'a militara. — Dupa productiune jocu. — Inceputulu la 8 óre sér'a.

Intrarea de persóna 1 fl. v. a. — Logi'a mare 3 fl., logi'a mica 2 fl. Damele si garde-de damele sunt scutite de tacs'a intrarei.

Biletele se potu capatá de joi in 12/24 Aprile pana sambata in 14/26 Aprile pana 12 óre in tipografi'a archidiecezana si sér'a la cassa.

Venitulu curatu este destinatú in favóre „Reuniunei Sodaliloru romani din Sibiu“. Oferte marinimóse se voru primi cu multiamita, si se voru publicá pe cale diaristica.

— (Societatea literaria-bisericésca) „Alexi- Sincaiana“ a junimei teologice din seminariulu de Gherl'a va tienea o siedintia publica cu oca-siunea festivitatii nuntei de argintu a Maiestatiloru Sale, Joi in 24 Aprile st. n. a. c. in localitatile seminariului. — Inceputulu va fi la 3 óre p. m.

Gherl'a in 18 Aprile 1879.

Biroulu Societatii.

— Program'a: 1. „Cuventu de deschidere“, tienendu de presedintele Soc. Gerasimu Domide teol. III. 2. „Cantulu ginte latine“ — poesie de V. Alessandri, music'a de Marchetti, esecutatu de corulu vocalu. 3. „Starea culturale si religionaria a Romaniloru sub dinasti'a habsburgica“, disertatiune rostita de autorele G. Domide. 4. „Unu votu sinceru“ inchinatu Maj. Sale Franciscu Josifu I. cu oca-siunea festivitatii nuptiali in 24 Aprile 1854, poesie de A. Muresianu, declamata prin Emiliu Lobontiu, teol. III. 5. „La nunt'a de argintu a Maj. Sale“, poesia ocasionala de G. Domide, cantata de corulu vocalu. 6. „Venitoriulu“, poesia originala cetita de Pamfiliu Grapini, teol. III. 7. „Unu suspinu“, poesie de F. Costache, musica de Francheti, esecutatu de corulu vocalu. 8. „Literatur'a, oglind'a culturale a popóraloru“, disertatiune rostita de autorele Anchedimu Candale, teol. II. 6. „Doine romane“, esecutate pre flauta de Augustinu Carsai, teol. I. 10. „Desperatulu“, poesia de A. Radu, declamata de Vasiliu Ghetie, teol. IV. 11. „Stéu'a Romaniei“, poesie de G. Sionu, musica de Wiest, esecutata de corulu vocalu. 12. „Penesiu Curcanulu“, poesie de V. Alessandri, declamata de Gavrielu Bocosiu, teol. IV. 13. „Tatarulu“, poesie de V. Alessandri, musica de Nosieviciu, esecutatu de corulu vocalu. 14. „Cuventu de inchidere“, tienendu de v. presedintele soc. Emiliu Lobontiu.

— (Defraudatori.) In Alb'a-Julia a facutu mare sensatiune arestarea advocatului Dr. Christian Roth, acusatú fiindu ca ar fi comisú mari defraudari in administratiunea mosieloru comitelui Gyulay. In Brasiovu inca a fostu datu in cercetare disciplinara (?) functionariulu comunalu Wilhelm de Fehrentheil pentru ca ar fi defraudatu bani in suma de 300 fl. v. a.

— (Grindina) In 13 l. c. au caditu in Mediasiu grindina fórté mare. Petrile au fostu asia de mari, incatu au spartu multe gémuri de sticla pe la locuintiele orasiului.

— (Adresa de felicitare). Reuniunea femeiloru romane din Brasiovu, precum scrie „Gazeta Trans.“ au pregatitu o adresa de felicitare Maiestatiei Sale imparatesei Elisabet'a, carea este protectórea acelei reuniuni. Adres'a a si fostu inmanuata comitelui supremu alu Brasiovului, pentru cá se o inaintiede la Vien'a.

— (Necrologu). In di'ua de Pasci a muritu in Bucuresci cunoscutulu publicistu, poetu si profesoru Nicolae Scurtescu. Fia-i tierin'a usióra si memori'a neuitata!

— (Colorile nationale bulgare). Adunarea notabililoru bulgari din Tírnova a decisú cá drapelulu bulgaru se pórté tricolorulu de albu, verde si rosiiu in dungi orizontale. Este de miratu, dice o fóia din Bucuresci, cá bulgarii au alesu tocmai colorile ungu-

resci, pentru că pre cătu scimu, ei nu prea simpaihi-sșa unii cu alții.

— (Unu midiulocu probatu pentru descoperirea furiloru). Eata midiloculu intrebuintiatu in Americ'a de sudu spre a verifică dēca nutretiuulu datu cailoru nu se fura de servitori. Se amesteca unu ore-care numeru de petricele mici in portiunea de ordiu sēu ovediu, ce li se da. Caii au totudeuna grija de a le lasă la o parte, si candu au terminatu mancarea, se verifica dēca numerulu petriceleloru lasate corespunde cu acela ce s'a mestecat in nutretiu. In casulu afirmativu, nu este furtu; in casulu contraru, lipsindu dōue, trei sēu patru petricele, e demonstratu că o parte din portiune s'a furatu. Se iau de scurtu servitorii, cari nesciindu cum se descopere furtulu, prindu frica si nu mai fura.

— (Te-Deum in Bucuresci) Joi in 5 Aprile a. c. la or'a 10 si jumetate de diminetia s'a cantatu unu Te-Deum in st. Mitropolie, inaltandu-se rugaciuni pentru conservarea dileloru Maiestatii Sale imperatului Russiei, amenintiate de atentatulu ce a fostu comisu asupra persōnei sale. La acelu actu solemnū au asistatu toti d-nii ministrii, corpulu diplomaticu, cas'a civila si militara a Altetiei Sale Regale, diferite autoritati, precum si mai multe persōne de distinctiune.

Conversatiuni asupra traducerei cartiloru nōstre bisericesci.

(Urmare.)

CAPU II.

1. Si se complectarō ast fel cerulu si terr'a, cum si tot adornamentul lor.

2. Si complectō Dumneḃeu in ḃioa a șēsea operele salle quāte a făcut, si incetō in ḃioa a șēptea din operele salle que a făcut.

3. Si bine-cuvēntō Dumneḃeu ḃioa a șēptea si o sanctificō pe dēnsă; quōci intr' ēnsa incetō de quāte a fost inceput Dumneḃeu a face.

4. Aqueasta este cartea genesii cerului si terrei, si ast fel s'au făcut in ḃioa quādu creō Domnul Dumneḃeu cerulu si terr'a.

5. Si totă verdeaḃ'a câmpului mai nainte de a germină assupra pāmēntului, si totă erb'a câmpului mai nainte de a resări; quōci nū ploāsse (āncō) Domnul Dumneḃeu assupra pāmēntului, si omu nu erā āncō spre a cultivā pāmēntul.

6. Ci fontānā resăria din snul pāmēntului si adăpā totă faḃ'a pāmēntului.

7. Si plasmō Dumneḃeu pe omu, humă din pāmēntu, si sufflō in faḃ'a lui sufflare de vieḃă, si se făcū omul in sufflet vieḃitor.

8. Si plantō Dumneḃeu paradis in Eden către resarituri, si pusse acolo pe omul que a fost plasmat.

9. Si făcū Dumneḃeu a resări din pāmēnt ori que lemn frumos la vedere si bun spre māncare, si lemnul Vietei in midlocul paradiselui, cum si lemnul sciinḃei Binelui si Reului.

10. Iar din Eden riu purcede spre a adăpā paradisul; (aquesta) de acolo se desparte in patru incepturi.

11. Numele unuia este Phisan; aquesta incongiurā totă terr'a Evilat, acolo unde este aurul.

12. Iar aurul țērrei aquelleia bun este, si acolo este anthracele si pētr'a prasina.

13. Si numele riuulu alu doilea este Gehon, quare incungiurā totă terra Aethiopiai.

14. Si riuul al treilea se chiamă Tigris que se intinde către Assyrieni. Iar al patrulea riu, Euphrate.

15. Luat'a darō Domnul Dumneḃeu pe omu pe quare 'l a fostu creat si 'l a pus pe dēnsul in paradisul desfātarii spre a'l cultivā si a 'l custodi.

16. Si comandō Domnulu Dumneḃeu lui Adam dicēnd; din tot lemnul que se află in paradis māncă-vei spre nutrire:

17. Iar din lemnul sciinḃei Binelui si Reului, nu, să nu māncăți; quōci in ḃioa in quare veḃi māncă dintr' ēnsul cu mōrte veḃi muri.

18. Disse apōi Domnulu Dumneḃeu, nu este bine a fi omul singur; să facem lui ajutor semine lui.

19. Si plasmō Dumneḃeu din pāmēnt tōte fērele câmpului, si tōte passerele cerului, si le addusse inaintea lui Adam spre a vedē cum să le numescă; si ori que nune dette Adam la ori que sufflare vieḃitorē, aquell'a fū numele fiā-quāria.

20. Si chiamō Adam nune tutulor vitelor si tutulor passerilor cerului si tutulor fērelor câmpului; iar lui Adam nu se aflō ajutor quare s'āi fiā semene.

21. Si pusse Domnul Dumneḃeu extase peste Adam quare adormi (indata); si luō atunci una din cōstele lui, si implini cu carne in locul ei.

22. Si edificō Domnul Dumneḃeu cōst'a que lusse dela Adam in femee si o addusse in aintea lui Adam.

23. Disse atunci Adam: aquest'a ē acum osu din oșele mele si carne din carnea mea; aqueasta se va numi Muliere. quōci din bārbatul ei s'a luat.

24. Pentru aqueasta lāsă-va omulu pe tatāl seu si pe mama si se vā lipi de muliere sa, si vor fi amēndoi intr'o singurā carne.

25. Si erā amēndoi nudi, Adam si muliere sa, si nu se rușinā.

CAPU III.

1. Iar Sērpele erā quel mai inteligent' din tōte fērele que Dumneḃeu a fost facut pe pāmēnt. Si disse siērpele mulierii: au dōra Dumneḃeu a ḃis să nu māncăți din nici un arbore al paradiselui.

2. Disse si muliere șērpelui: din fructul ori-quārui lemnu al paradiselui vomnu māncă.

3. Iar din fructul lemnului que este in midlocul paradiselui, dis'a Dumneḃeu să nu māncăți nici să ve attingeți de dēnsul, qua se nu muriți.

4. Disse iar șērpele mulierii: nu cu mōrte veḃi muri.

5. Quōci scie Dumneḃeu quō in ḃioa in quare veḃi māncă din aquest (arbure), deschide-se vor ochii vostri si veḃi fi cā nisce ḃei cunoscēndu Binele si Reulu.

6. Si veḃi muliere quō bun spre māncare (erā fructul) lemnului si placut la vederea ochilor, si quō frumos erā de a sci; luand dar muliere din fructul lui, māncō si dette si barbatului ei din preună cu dēnsa, si māncarō.

7. Li se doschisserō atunci ochii la amēndoi, si veḃurō quō erā nudi; si au cusut frunḃe de figu si 'și au făcut lor'și cingētori (perizomata).

8. Auḃirō atunci vocea Domnului Dumneḃeu de-āmblānduse in paradis către sērā si se ascuserō si Adam si femee lui din aintea feḃei Domnului Dumneḃeu, in midlocul (arburilor) paradiselui.

9. Si chiamō Domnulu Dumneḃeu pe Adam si disse lui: Adam, unde esci?

10. Iar ellu ḃisse: Vocea ta auḃiu (deāmblāndute) in paradis si me temui, quō nudu sunt, si me ascunseiu.

11. Disse, drept aqueea lui: Quine te a insciinḃat quō esci nudu, daquā nu din arburele din quare 'ți am comandat qua dintr'ēnsul numai se nu māncăci, din aquesta ai māncat.

12. Iār Adam ḃisse: Muliere que ai dat' o (a fi) cu mine, ea 'mi a dat din lemnul (aquella) si am māncat.

13. Disse dar Dumneḃeu si mulierei: Quōci ai făcut aquesta? Si mulierea respunse: Sērpele m'a sedus (amagit) si am māncat.

14. Disse dar Domnul Dumneḃeu Sērpelui: Pentru quō ai făcut aquesta, blastemat să fii între tōte vitele si între tōte fērele de pe pāmēnt; pe pept si pe pāntecelē tēu te vei tirri, si pāmēnt veḃi māncă in tōte ḃillele vieḃei talle.

15. Inamicie voiu pune între tine si între muliere, si între sēmēnt'a ta si între sēmēnt'a ei; aquesta fīi va ochi capul, si tu fi vei ochi călcăiul.

16. Iar mulierii ḃisse: inmultind voiu inmultu durerile talle; in dureri vei nasce filii; spre barbatul teu refugiu teu, si ellu te vā dominā.

17. Iar lui Adam ḃisse: pentru quō ai ascultat de vocea femiei talle si ai māncat din lemnul din quare 'ți am comandat qua numai dintr' ēnsul să nu māncăci, dintr' ēnsul ai māncat, blastemat (să) fiā pāmēntul in faptele talle, si in dureri vei māncă dintr' ēnsul in tōte ḃillele vieḃei talle.

18. Spini si triboli (sca) vā produce ție, si te vei nutri din erb'a câmpului.

19. In sudōrea feḃei talle vei māncă pâinea ta, pinō quādu te vei inturnā in pāmēnt de unde ai fost luat; quōci țērenā esci, si in țērenā vei reintrā.

20. Si chiamō Adam numele mulierii salle Viaḃă (Eva), quōci ea este Mater tutuloru quellor vieḃitoru.

21. Si făcū Domnul Dumneḃeu lui Adam si femiei lui tunice pellicee si revesti pe dēnsii.

22. Si disse Domnulu Dumneḃeu: ecḃc Adam deveni cā unul din noi (aptu) de a cunōsce Binele si Reul. Acum ānsē nu va mai intinde mān'a sa si vā luā din lemnul Vietei, si vā māncă si vā trāi in eternu.

23. Si il emisse Domnul Dumneḃeu din paradisul desfātarii spre a laborā pāmēntul din quare erā luat.

24. Scōsse dar pe Adam si il colocō in faḃ'a paradiselui desfātarii, si pusse Cherubimii, si flacāratorēā rompheā (săbie) quea rotitorē, spre a custodi callea lemnului Vietei. (Va urmā).

Resultatul operatiuniloru

Institutulu de creditu si de economii „Albin'a“ din Sibiu

in trimestrul I dela 1 Ianuaru pana in 31 Martiu 1879.

I. Reuniuni de creditu.

Table with 2 columns: Description of credit operations and Amount. Includes entries for participants with credit, participants with loan, and fund balance.

II. Depuneri spre fructificare.

Table with 2 columns: Description of deposits and Amount. Includes entries for deposits in sum, deposits in kind, and deposits in kind with interest.

III. Operatiuni de escomptu.

Table with 2 columns: Description of discount operations and Amount. Includes entries for portfolio exchange and bill discounting.

IV. Imprumuturi de lombardu.

Table with 2 columns: Description of Lombard loans and Amount. Includes entry for 31 March 1879 loan.

V. Credite ipotecari.

Table with 2 columns: Description of mortgage credits and Amount. Includes entries for 1878 mortgage and 1879 mortgage.

VI. Credite ficse.

Table with 2 columns: Description of fixed credits and Amount. Includes entries for 1878 fixed credit and 1879 fixed credit.

Revirementulu cassei

Table with 2 columns: Description of cash transfers and Amount. Includes entry for 3 months preste totu.

Statulu generalu cu 31 Martiu 1879.

Summary table with 2 columns: Category and Amount. Lists various financial items like numerary, participations, portfolio exchange, Lombard loans, mortgage credits, and fixed credits.

Sibiu, 31 Martiu 1879.

Directiunea Institutului.

Cursulu moneteloru in val. austr.

Table with 2 columns: Description of exchange rates and Amount. Includes entries for gold, francs, Russian Empire, German, English, Turkish, and Austrian silver.

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

Table with 2 columns: Description of exchange rates and Amount. Includes entries for rural obligations, Prussian loan, Romanian mortgage, municipal loan, pension fund, and railway shares.

„Albin'a“ institutu de creditu si de economii in Sibiu, strad'a Baier Nr. 1 primesce

Depuneri spre fructificare

cu 6% pre langa conditiunea ridicarii normale in statute, si cu 6 1/2% sub conditiunea de a se anuncia institutulu ridicarea depunerii cu 6 luni inainte.

Depunerile facute pana astadi cu 7% se voru fructifica dela 1 Iunie 1879 incolo numai cu 6 1/2%, cu exceptiunea acelora, a caroru ridicare este pana astadi anunciata; ca-ci fructificarea acestora se continua cu 7% pana la diu'a in care espira terminulu de anuncia.

Sibiu, 18 Aprilie 1879. (70) 1-2 Directiunea institutului.

Tipariulu lui W. Krafft in Sibiu.